

Urheilukassi ja matto

Vuorovaikutteinen draamatarina työnhausta
(lyhyt versio)

Käsikirjoitus: Jouni Piekkari

Taustaa: Tämä maahanmuuttajan työnhakua pohtiva ohjauksellinen kokonaisuus on kehitetty Metropolia AMK:n sosiaaliala KAMU - kaveriohjausta maahanmuuttajille - hankkeessa (ks. kamu.metropolia.fi). Tarina on tehty yhteistyössä Suomen pakolaisavun Kurvi-hankkeen kanssa, joka pyrkii tavoittamaan haastavassa tilanteessa olevia nuoria maahanmuuttajia. Tämä kuvitteellinen ja vuorovaikutteinen tarina pohjautuu useampaan todelliseen elämäntilanteen kuvaukseen.

Verkkosivuja:

<http://kamu.metropolia.fi>
www.pakolaisapu.fi/kurvi

Kohderyhmä: Maahanmuuttajien kanssa työskentelevät; maahanmuuttajat; työvoimapoliittiset koulutukset

Tavoitteet:

Tätä draamatarinaa voi käyttää erilaisiin tarkoituksiin:

- a) eläytyminen vaikeassa asemassa olevien maahanmuuttajanuorten tilanteeseen;
- b) kohtauttamispajat ja ideariihet, joissa voi olla mukana esim. maahanmuuttajanuoria, heidän kanssaan työskenteleviä ja päättäjiä
- c) työnhakutaitojen ja siihen liittyvän kielen opiskelu esim. maahanmuuttajien valmentavissa koulutuksissa

Versio suomen kielen opiskeluun ja maahanmuuttovalmennukseen:

- Tarina ja tehtävät esitetään selkokielisenä
- Apuna voidaan käyttää esimerkiksi piirtämistä ja kirjoittamista (ks. alla esim. kassin sisältö)
- Ohjaajan tulisi käyttää itse paljon mimiikkaa kerronnassa
- luokkatovereita voi käyttää käänösapuna. Lisäksi voidaan käyttää käänösohjelmia, sanakirjoja ja muita apuvälineitä.
- Tarina voidaan jakaa useaan eri oppituntiin ja käyttää yksittäisiin tehtäviin enemmän aikaa
- Draamatarinasta voidaan teettää kotona esim. kirjoitustehtäviä (esim. kirje sukulaisille)

- Työnhakutilanteessa voi käyttää tukena lomaketta
- Tarinaosuuksia voi antaa myös kirjoitettuna (lukutaitoisille)
- puhuttuja osuuksia voi myös näytellä
- työnhakutilanteen jälkeen voidaan käsitellä aiheeseen liittyvää sanastoa ja esimerkiksi tutustua työlainsäädäntöön
- naiset ja miehet voidaan jakaa eri ryhmiä

Tarvikkeet: paperilappuja ja kyniä, ”Ovikello”, tuolit, työnhakuilmoitus (liitteenä), paperia.

Kerrontaosuudet esitetty tekstissä kursiivilla.

Työtapa	Draaman kulku / tehtävät
Draamasopimus	Kerrotaan draaman tavoitteista. Kerrotaan miten draamatarina toimii: kaikki osallistujat pääsevät eläytymään erääseen todellisuuteen pohjautuvaan tarinaan. Kaikkien panosta tarvitaan draaman onnistumiseksi, mutta draamatarinan eri vaiheisiin osallistuminen on vapaaehtoista; tehtäviä voi halutessaan jäädä seuraamaan sivusta. Draamaan osallistuminen ei vaadi erityisiä näyttelemisen taitoja, vain halua työskennellä yhdessä.
Musiikki + Tarinankerronta	<i>Tämän tarinan päähenkilö Rofa tulee kuvitteellisesta maasta nimeltä_____.</i> <i>Keksikää nimi kuvitteelliselle maalle!</i> <i>”Rofa” on 20-vuotias iloinen nuori mies, vaikka elämä on häntä koetellut. Rofa on tullut Suomeen yksin todella monen vaiheen kautta sodan runtelemasta kotimaastaan. Hänen vaiheistaan ennen Suomeen tuloa emme paljon tiedä. Niistä pitää kysyä varmaan häneltä itseltään. Ensimmäisenä Rofa päätyi kielitaidottomana urheilukassinsa kanssa Rovaniemelle.</i>
Paripohdinta	Kuvittele saapuneesi Suomeen Rovaniemelle täysin ummikkona, nuorena 22-vuotiaana miehenä. Mitä suunnittelisit tekeväsi ensimmäiseksi herätessäsi rautatieasemalta talvisena aamuna? Pohdi parisi kanssa.
Urheilukassin sisällön kuvittelemine	<i>Rofan kaikki omaisuus mahtui yhteen urheilukassiin. (Jaetaan ryhmä pareiksi). Mieti parisi kanssa, mitä asioita hänellä olisi tuossa kassissa? Muista, että siellä on vain kaikkein tärkeimmät asiat! Mitä häneltä on jäänyt kotimaastaan? Mitä hänelle on tarttunut matkan varrelta Suomesta? Mikä on tärkeintä arjessa? Jokainen pari saa valita ja tuoda yhden asian kassiin. (tehdään kuvitteellisesti, tai kirjoitetaan lapuille).</i>
Tarinankerronta + miimi	<i>Kassissa Rofalla oli hänen kallein omaisuutensa: Hänen ensimmäinen itse kutomansa matto. Isoisä oli alkanut opettaa</i>

	<p><i>Rofalle maton kudonnan haastavaa taitoa jo, kun hän oli viisivuotias. Isoisä tunnettiin kotiseudulla tämän työn mestarina. Matto oli Rofalla aina mukana, mihin hän menikin. Mitä kaikkea Rofa teki matolla?</i></p> <p>Piirissä jokainen näyttää vuorollaan, mihin Rofa käytti mattoa. Muut arvaavat tai sanotaan</p>
Tarinankerronta	<p><i>Nuori ja iloinen mies kun oli, Rofa oppi selviytymään Suomessa. Rofa oppi ihan hyvää puhekieltä, jolla selvisi tärkeimmissä tilanteissa. Kotikieli olisi Rovaniemellä melkein päässyt unohtumaan, ellei hän olisi jutellut skypeillä setänsä kanssa viikottain.</i></p> <p><i>Rofa oli alkanut kyllästyä Rovaniemen kuvioihin. Siellä ei ollut montakaan maanmiestä, ja kaupunki oli nuorelle miehelle liian pieni. Vaikka hän oli tullut yksinkertaisista oloista, hän oli sentään suuren kaupungin kasvatti.</i></p> <p><i>Rofa tutustui Helsingissä oleviin kavereihin, jotka asuivat pienessä yksiössä Kallion kaupunginosassa. Kaverit sanoivat, että ottaisivat Rofan heille asumaan.</i></p> <p><i>Toinen kavereista, Lexa oli saanut lempinimensä suomalaisilta koulukaverieltaan. Lexa opiskeli ammattikoulussa auton asentajaksi. Gebe teki pitkää päivää maanmiestensä pitseriassa.</i></p>
Still-kuvat	<p><i>Millaista oli kaverusten elämä pienessä kalliolaisessa (tai jokin muu paikallinen lähiö/asuinalue) 18 neliön yksiössä?</i></p> <p>Jaetaan osallistujat 3 hengen ryhmiin. Näytetään pieni lattiatila, jota saa käyttää (n. 1,5x1,5 metriä). Tilan voi rajata vaikkapa maalarinteipillä. Kukin ryhmä suunnittelee yhden tilanteen tavallisena päivänä tässä yksiössä ja tekee siitä pysähtyneen kuvan (osallistujat rooleissa). Kuvat katsotaan yksi kerrallaan ja pannaan napsautuksesta hetkeksi elämään (noin 30 sekunnin väläys).</p>
Tarinankerronta	
Työnhakuilmoitus / ohjaaja roolissa	<p><i>Eräänä päivänä Rofan kämppekaveri Lexa, joka osaa jo paremmin suomea tulee kotiin innoissaan lappu kädessään: "Hei kato Rofa, mitä mä löysin tuolta yhden kaupan ikkunasta. Tää työpaikka on just sulle".</i></p> <p>(luetaan työnhakuilmoitus)</p> <p><i>Niin Rofa päätti soittaa ilmoituksessa olevaan numeroon. Rofa kutsuttiin työhaastatteluun.</i></p>
Yhteiset roolit	<p>Jako kahteen. Ykköset asettuvat toiselle puolelle piiriin; kakkoset toiselle puolelle. Ykköset ovat herra tai rouva Mättö; kakkoset Rofa. Kumpikin joukkue miettii, miten valmistautuu haastatteluun. Mitä pitää mieltä haastattelua tehtäessä. Joukkueet vaihtavat paikkaa ja miettivät vastakkaisessa roolissa,</p>

	miten valmistautua työhaastatteluun (kysymykset; valtit; mitä vastaa, mitä ei, mitä strategiaa käyttää). Palataan takaisin alkuperäiseen rooliin.
Simulaatio ja roolinvaihdot	<p>Osallistujat asettavat tuolinsa kahteen vastakkaisriviin. Näin muodostuu haastatteluparit. Toisella puolella on Rofa; toisella puolella Eino tai Iiris Mättö (osallistuja saa valita näytteleekö miestä vai naista).</p> <p>Osallistujat lähtevät kaupan takahuoneeseen (Mättö), tai kadulle (Rofa) valmistautumaan haastatteluun. Ohjaaja kilauttaa ”ovikelloa”, jolloin henkilöt saapuvat työhaastatteluun.</p> <p>Työhaastattelu käynnistyy tervehdyksillä ja istuutumisella. Merkistä (kellon kilautus) vaihdetaan tuoleja ja samalla rooleja. Haastattelu jatkuu siitä, mihin se jäi mutta uudessa roolissa. Tätä toistetaan muutamia kertoja n. puolen minuutin välein. Ohjaaja päättää kellon kilautuksella haastattelun.</p> <p>Purku: pari purkaa kokemusta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miltä se tuntui? • Mitkä oli helppoa ja mikä vaikeata? • Olisiko Rofa saanut paikan?
Purkukeskustelu isossa ryhmässä	<ul style="list-style-type: none"> • jatketaan em. kysymyksiä
Still-kuvat	<p>Tulevaisuuden kuvat:</p> <p>Jaetaan ryhmä 3-4 hengen ryhmiin. Ryhmät valmistavat kaksi kuvaa Rofan mahdollisesta tulevaisuudesta: a) Rofalle käy hyvin, b) Rofalle käy huonommin.</p> <p>Kuvat katsotaan: mitä näet? Mitä tapahtuu. Kuvat pannaan napsautuksella hetkeksi eloon.</p>
Kysymyksien listaaminen pareittain	<p>Osallistujat jaetaan pareihin. Parin kanssa listataan kysymyksiä, joita draama herätti nuorista maahanmuuttajista ja työnhausta. Listataan kysymyksiä suurille fläpeille.</p> <p>Jatkopohdintaan valitaan joitakin kysymyksistä. Mietitään niihin vastauksia.</p> <p>Näistä voi kirjoittaa esimerkiksi esseitä, tai nostaa keskusteluja ja yhteistoiminnallisia tutkimuksen aiheita.</p> <p>Entä jos päähenkilö olisi ollut nainen? Miltä tarina olisi näyttänyt?</p>
Jatkotyöskentely	Pohditaan jatkotoiminnan ideoita (esim. työnhakukurssit, verkostoituminen, vierailut, ystävätoiminta). Toteutetaan ne.

(Työnhakuilmoitus)

ETSITÄÄN APULAISTA!

Mattoliike Eino ja Iiris Mättö Oy

etsii osaavaa apulaista Kallion liikkeeseen.

Myymme, pesemme ja asennamme mattoja. Teemme myös mattojen korjauksia ja asennuksia

Eduksi hakijalle:

- kokemus matoista
- kokemus myyntityöstä
- iloinen asenne

Etsimme työhön reipasta nuorta työntekijää. Tarjoamme koulutuksen työssä ja etenemismahdollisuuksia. Olemme jäämässä pian eläkkeelle.

Yhteydenotot: 048 77444821

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

KESKUSPUISTON
AMMATTIOPISTO